

ISSN 1310-0831

3
2008

ГОДИНА LIX - СОФИЯ

СТАНДАРТИЗАЦИЯ МЕТРОЛОГИЯ СЕРТИФИКАЦИЯ

СПИСАНИЕ

НА ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ
ЗА МЕТРОЛОГИЧЕН И ТЕХНИЧЕСКИ НАДЗОР

И НА БЪЛГАРСКИЯ ИНСТИТУТ ПО МЕТРОЛОГИЯ

Приемник на списание "Рационализация", основано през 1949 г.

ГЛАВЕН РЕДАКТОР

инж. Марияна Цанева

Зам. главен редактор

Роза Караджова

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:

проф. д. т.н. Георги Тасев
проф. д-р Манол Рибов
доц. д-р Георги Дюкенов
д-р инж. Мая Топалова
инж. Павлина Данаилова
инж. Светлозар Толев
инж. Стефка Христова
инж. Юлиан Иванов
Виолета Велева

Прегледна подготовка:

Теодора Несторова

Дизайн на корицата:

"К реклама" ООД

Редакция на "Стандартизация,
метрология, сертификация"

София 1000, ул. "6-и септември" 21

тел. 980 51 10

E-mail: mail@sasm.orbitel.bg

Уеб сайт: www.damtn.government.bg

Печат и разпространение:

"Стандартизация принт"

София 1000, ул. "Славянска" 8

тел. 989 26 92, 988 09 87

E-mail: stzprint@ttm.bg

Каса: 988 09 87

СЪДЪРЖАНИЕ

ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТВИЕТО

М. ДЕНЕВ – Някои аспекти в развитието на европейското техническо законодателство, свързани с производството и оценяване съответствието на асансьорите 2

МЕТРОЛОГИЯ

С. МИРКОВА-ГРОЗДАНОВА – Анализ на изискванията към софтуера на средствата за измерване 5

Р. КАРАДЖОВА - Техническият комитет по качество на EURAMET заседава в София..... 9

БИОГОРИВА

У. Р. СТИВЪНС – Производство на биодизел по света – Америка и Азия.... 12

ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Министерството на икономиката и енергетиката работи за създаване на ефективна политика за защита на потребителите 15

УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ

Д. ИВАНОВА и др. – Интегрираната продуктова политика – подходи и инструменти 17

КАЧЕСТВО

Японски професор обучава български специалисти по качество 23

ЗА МЕНИДЖЪРИТЕ

Р. ТИХОЛОВА – Радост и страдания в офиса 25

МЕЖДУНАРОДНИ И НАЦИОНАЛНИ ФОРУМИ

52-ри конгрес на Европейската организация по качество – обръщение на президента и вицепрезидента на ЕОQ Юри Гусаков и Виктор Сайчек и на ръководителя на Австрийската организация по качество
Конрад Шайбер 27

VIII Национална научнопрактическа конференция „Метрология 2008” 28

ИНТЕГРИРАНАТА ПРОДУКТОВА ПОЛИТИКА - ПОДХОДИ И ИНСТРУМЕНТИ

доц. д-р Даниела Иванова, доц. д-р Елка Василева,
гл. ас. д-р Нина Типова, гл. ас. д-р Стилиян Стефанов,
катедра "Икономика на природните ресурси",
Университет за национално и световно стопанство - София

Историята

От края на 90-те години на миналия век терминът "интегрирана продуктова политика" (Integrated product policy - IPP) започна да добива популярност в дебата за устойчиво развитие. Европейският съюз като един от инициаторите на процесите, свързани с опазване на околната среда, разработи специфичен подход, познат под това име [1].

Терминът "интегрирана продуктова политика" (ИПП) е въведен за първи път през 1998 г. в доклад на Ernst & Young като резултат от изследване, поръчано от Европейската комисия [2]. Докладът става причина за интензивни дискусии между различни заинтересовани групи в обществото. На неформална среща, проведена от Европейския съвет по околна среда (EU Environmental Council) през месец май 1999 г., се взема решение Интегрираната продуктова политика да бъде основен акцент в неговата работа в бъдеще [3].

До този период въздействието върху околната среда се свързва най-вече с мерките за защита на околната среда, основавайки се на процеса ("края на тръбата"). Фокусът се измества все повече върху продуктите и услугите. Експертите вече оценяват въздействието върху околна среда на всяка фаза от съществуването на продуктите: от получаването на суровината, през производството и употребата до преработката като отпадък.

Целта на настоящата статия е да се представят и анализират европейските екологични подходи и инструменти в рамките на Интегрираната продуктова политика. Направен е преглед на добрите практики на някои европейски страни с развита политика по околната среда.

Подходи и инструменти на Интегрираната продуктова политика

Последователно развивана през последните десет години, Интегрираната продуктова политика е официално разпозната като много ефективен път, насочен към екологичните измерения на продуктите през целия им жизнен цикъл [4, 5]. Тя се основава на общото използване на следните подходи (фиг. 1):

□ **Насоченост към "жизнения цикъл" на продуктите** - оценява се жизненият цикъл на продуктите и се цели намаляване на тяхното цялостно въздействие върху околната среда, т. нар. подход "от люлката до гроба". Разглеждайки в своята цялост жизнения цикъл на продуктите по интегриран начин, ИПП също налага и политическа ангажираност. Това означава да се подкрепят мерките за намаляване вредното въздействие върху околната среда на различни етапи от жизнения цикъл на продуктите, така че те да бъдат екологично ефикасни, но в същото време да има ползи за бизнеса и обществото.

□ **Работа с пазара** - създаване на инициативи чрез които пазарът да се развива в устойчива посока, например чрез стимулиране на доставки и търсене на "зелени" продукти. Така ще се компенсират тези производители, които използват иновативни подходи и се ангажират с устойчивото развитие.

□ **Участие на всички заинтересовани страни** - цели се подкрепа от всички, които са в контакт с продукта (производители, потребители и правителство), за въздействие в тяхната сфера на влияние, както и сътрудничество между различните заинтересовани страни. Производителите могат най-добре да интегрират аспектите на околната среда при проектирането на продукта. Потребителите могат да въздействат чрез покупките на "зелени" продукти и при събирането на отпадъци. Правителството може да създаде серия от икономически и законови мерки за цялата национална икономика, а също да въздейства директно върху пазара, например чрез обществени поръчки на "зелени" продукти.

□ **Непрекъснато подобрене** - подобренията могат да доведат до намаляване на вредното въздействие върху околната среда през целия жизнен цикъл на продуктите, като се държи сметка за параметрите на пазара. Интегрираната продуктова политика има за цел непрекъснато подобрене, като резултат организациите могат да регулират своя темп на развитие и да се насочат към по-ефективни подобрения.

